

Pohjois-Suomi

Aluehallintovirasto
Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 72/2013/2

Dnro PSAVI/35/04.09/2013

Annettu julkipanon jälkeen

18.10.2013

ASIA

Pyhäjoen ratasillan rakentaminen ja vanhojen siltarakenteiden poistaminen sekä valmistelulupahakemus, Oulainen

HAKIJA

Liikennevirasto
PL 33
00521 HELSINKI

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUKSEN VIREILLETULO.....	3
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA.....	3
HANKETTA KOSKEVA LAUSUNTO JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE	3
LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ.....	4
Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus	4
Ympäristön tila hankkeen vaikutusalueella.....	5
Vesi- ja ranta-alueiden käyttö.....	10
Suoritettavat toimenpiteet ja rakenteiden tekninen kuvaus.....	11
Hanketta varten tarvittavat alueet.....	12
Hankkeen vaikutukset.....	12
Hankkeen vaikutusten tarkkailu.....	15
HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSET	16
HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN.....	16
LAUSUNNOT	16
HAKIJAN SELITYS	18
HAKIJAN TOIMITTAMA LISÄSELVITYS	18
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	18
Luparatkaisu	18
Käyttöoikeutta koskeva ratkaisu.....	19
Lupamääräykset	19
Ohjaus ennakoimattoman edunmenetyksen varalta.....	22
Pääasiaratkaisun perustelut.....	22
Käyttöoikeutta koskevan ratkaisun perustelut	23
Lupamääräysten perustelut.....	23
Valmistelulupa	24
Perustelut	24
VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN.....	25
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	25
Päätöksen yleinen täytäntöönpanokelpoisuus.....	25
Valmisteluluvan täytäntöönpanokelpoisuus.....	25
KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN.....	25
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN.....	26
MUUTOKSENHAKU	27

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Liikennevirasto on 28.3.2013 Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan hakemuksessa pyytänyt lupaa Pyhäjoen ratasillan rakentamiseen ja vanhojen siltarakenteiden poistamiseen Oulaisten kaupungissa. Hakija on lisäksi pyytänyt vesilain 3 luvun 16 §:n mukaista valmistelulupaa sillan uusimiselle.

Hakija on 29.5.2013 hakemuksen täydennyksessä pyytänyt myös pysyvää käyttöoikeutta siltarakenteiden vaatimaan Oulaisten Koskitilan vesialueeseen (563-402-52-0) sekä työnaikaista käyttöoikeutta samaan vesialueeseen lopullisen siltapaikan itä- ja länsipuolella. Nykyisen vuonna 1940 rakennetun (maa- ja välituet rakennettu vuonna 1886) sillan vesistöissä sijaitsevien välitukien (2 välitukea) kokonaispinta-ala on noin 90 m². Hakijalla ei ole tiedossa, onko rakenteille saatu käyttöoikeutta. Nyt haettavan käyttöoikeusalueen koko joen pohjassa on noin 65 m² ja vedenpinnan tasossa noin 15 m² (yhteensä 3 välitukea). Sillan maatuet rakennetaan nykyisten maatukien tilalle ja niiden koko on noin 50 m² (2 maatukea). Siltakannen koko on noin 700 m². Hakija on esittänyt, että käyttöoikeudesta ei määrätäisi maksettavaksi korvausta, koska sillan vesialueen omistajan käyttöön jäävä vesialue ei pienene nykytilanteeseen verrattuna.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilaki 2 luku 9 §, 3 luku 3 § 4) kohta ja 1 luku 7 § 1 momentti

HANKETTA KOSKEVA LAUSUNTO JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus on 5.11.2012 antamassaan Pyhäjoen ratasillaa koskevassa lausunnossaan todennut, että siltapaikalla Pyhäjoen valuma-alue on noin 2 940 km² ja järvisyys 7,6 %. Pyhäjoen Tolpankosken asteikon (F = 3 409 km²) havaintojen (vuodet 1960–2012) mukaan virtaamat siltapaikalla ovat HQ₁₀₀ = 444 m³/s, HQ₅₀ = 404 m³/s, HQ₂₀ = 350 m³/s, MHQ = 230 m³/s, MQ = 25,9 m³/s, MNQ = 4,1 m³/s ja NQ = 2,0 m³/s. Mitoitusvirtaamaa (HQ₁₀₀) vastaavaksi HW-korkeudeksi arvioidaan Oulaistenkoskessa tehtyjen tulvavedenkorkeushavaintojen avulla N₆₀ + 64,70 m.

ELY-keskus on todennut, että kun sallitaan padotukseksi 0,03 m, tulee silta-aukon vapaan kohtisuoran virtausalan HW-korkeudella N₆₀ + 64,70 m olla ≥ 209,3 m². Kun vesisyvyys aukossa on 3,05 m saadan vapaaaukkojen yhteenlasketuksi leveydeksi kohtisuoraan virtaussuuntaa vastaan ≥ 69,0 m. Sillan kansirakenteen alareunan tulee olla vähintään korkeudella HW + 1,50 m. Sillan rakentamiseen tulee olla Pohjois-Suomen aluehallintoviraston lupa.

Hankealueella on voimassa Oulaisten keskustan osayleiskaava, jossa hankealue on merkitty rautatieliikenteen alueeksi (LR). Hankealueella on

lisäksi voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, jossa on rautatieliikenteen yhteystarpeen merkintä Ylivieskasta Kalajoen satamaan. Maakuntakaavassa Pyhäjoki on merkitty arvokkaaksi vesistöksi, johon sisältyy lohikannan elvytysohjelmaan sisältyvät jokien pääuomat ja uhanalaisen eliölajiston kannalta erityisen arvokkaita virtavesistöjä.

Tällä hetkellä on vireillä uusi maakuntakaava, jonka vaihekaavaluonnoksessa on kyseinen ratayhteystarve säilytetty. Uuden maakuntakaavan ensimmäinen vaihe tulee hyväksyttäväksi syksyllä 2013. Uudessa maakuntakaavaluonnoksessa merkittävästi parannettavana ratana on osoitettu kaikki pääradat sekä Oulun ja Raahen satamaradat. Pohjanmaan radalla Oulusta etelään on tavoitteena parantaa radan kapasiteettia kaksoisraiteella, mikä on esitetty suunnittelumääräyksessä. Rataa kehitetään nopean henkilöliikenteen ja raskaan tavaraliikenteen tarpeisiin. Pohjanmaan rataa Oulusta pohjoiseen sekä Oulu–Vartius ja Iisalmi–Ylivieska yhteysvälejä kehitetään yleissuunnitelman mukaisesti raskaan tavaraliikenteen tarpeisiin. Toimiva liikennejärjestelmä edellyttää tehokkaita raideliikenteen kuljetusyhteyksiä satamiin. Kaavaluonnoksessa on esitetty matkakeskukset Ouluun ja Ylivieskaan. Ne luovat edellytyksiä toimiville henkilöliikenteen matkaketjuille. Uutena rautatieasemana kaavaluonnoksessa on Kempeleen suunniteltu asema.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Pyhäjoen ratasillan uusiminen sisältyy Seinäjoki–Oulu välisen rataosan perusparannushankkeeseen. Seinäjoki–Oulu rataosa on yksi Suomen tiheimmin liikennöidyistä yksiraiteisista rataosista. Hanke on yhteiskunnallisesti merkittävä ja kannattava. Junaliikenteen jatkuminen rataosalla turvataan perusparantamalla nykyinen yksiraiteinen rata. Uudet kaksoisraideosuudet ja uusi silta mahdollistavat radan kokonaiskapasiteetin huomattavan nousun. Rataosalla voidaan ajaa raskaammilla junilla (suuremmalla akselipainolla) ja suuremmilla nopeuksilla. Parannettu ratayhteys luo uusia edellytyksiä Seinäjoen ja Oulun välisen alueen maankäytölle sekä elinkeinotoiminnalle.

Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2014 ja 2015 aikana. Rakentamiseen ja purkamiseen kuuluva kokonaisaika on noin 15 kuukautta.

Siltapaikka sijaitsee Oulaisten kaupungissa rataosalla Ylivieska–Oulu rata-kilometrin 657+511 kohdalla, Oulaistenkosken kohdalla. Sillan pohjoispäästä alkaa Oulaisten ratapiha.

Kaikki hakemussuunnitelmassa esitetyt korkeudet on sidottu N_{60} -korkeusjärjestelmään.

Ympäristön tila hankkeen vaikutusalueella

Luonnonsuojelukohteet

Koskiensuojelulain perusteella Pyhäjoen alajuoksulta on suojeltu 80 kilometrin pituinen osuus Haapakosken alapuolelle asti Pyhäjoen, Merijärven ja Haapaveden kunnissa sekä Oulaisten kaupungissa. Näin saadaan turvattua merellisten arvokalojen nousu kutualueille Haapakoskelle asti. Pyhäjoen alkulähde Pyhäjärvi on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon edustamaan karua kirkasvetistä järveä. Pyhäjärven saaret kuuluvat valtakunnalliseen rantojensuojeluohjelmaan. Haapavedellä sijaitsevat lintujärvet ja suot ovat linnustoltaan runsaita ja arvokkaita. Alueella on myös kolme perinnemaisemabiotooppia. Joki kuuluu myös kansainväliseen lohikantojen elvytysohjelmaan (SAP).

Maaperän ja pohjaveden tila

Siltapaikalla on tehty porakone- ja puristinheijarikairauksia sekä otettu häiriintyneitä näytteitä vuoden 2012 syksyllä. Pintaveden korroosio-ominaisuudet on myös tutkittu.

Joen uomassa porakonekairaukset ovat päättyneet kallioon tasolla +58,65...+60,4 m. Kallio on suhteellisen ehjää eikä siinä ole havaittu merkittävää rikkonaisuutta. Joen vesipinta on tutkimusaikana (11.10.2012) ollut tasolla +62,37 m. Porakone- ja puristinheijarikairauksen perusteella kallionpinta vaihtelee siltapaikalla tasolla noin -1,7...-3,5 m.

Radan kv on sillan eteläisen tulopenkereen kohdalla noin +68,5 m. Tulopenkereen korkeus km 630+660...630+670 on 2,5–3,0 m alkuperäisen maanpinnan yläpuolella. Luonnontilainen pohjamaa penkereen ulkopuolella on routivaa löyhää/pehmeää siltistä hiekkaa tai hiekaista silttiä, jonka kerrospaksuus on 2,2–2,5 m ja vesipitoisuus noin 15 paino-%. Silttisen hiekkakerroksen alla on tiivis moreeni. Ratapenkereen kohdalla pengertäyttöä varten on todennäköisesti tehty massanvaihtoa, jossa pohjamaan silttikerroksia on korvattu täyttömaalla. Täyttö sisältää siltistä hiekkamoreenia, hiekaista soraa ja hiekkaa, jossa on seassa humusta (pintamaata/turvetta). Täyttö on osittain routivaa, ja sen tiiveys vaihtelee erittäin löyhästä tiiviiseen. Täytön alla on siltistä hiekkaa ja hiekaista silttiä. Aivan maatuen takana suunnitellun tuen T1 kohdalla pehmeän siltin kerrospaksuus on noin 2–2,5 m. Alimpana on tiivistä moreenia. Kallionpinta on nykyisen maatuen vieressä tasolla +60,5...+60,7 m. Sillan eteläpäässä tehdyt puristinheijarikairaukset ovat päättyneet kiveen, lohkareeseen tai kallioon tasolla +60,2...+64,7 m.

Radan kv on sillan pohjoisen tulopenkereen kohdalla noin +68,5 m. Luonnontilainen pohjamaa penkereen ulkopuolella on routivaa löyhää/pehmeää siltistä hiekkaa tai hiekaista silttiä, jonka kerrospaksuus on 2–2,5 m ja vesipitoisuus noin 13 paino-%. Silttisen hiekkakerroksen alla on tiivis moreeni. Ratapenkereen kohdalla täyttö sisältää hiekaista soraa, soraista hiekkaa, siltistä hiekkaa ja hiekkaa, jossa on seassa humusta (todennä-

köisesti pintamaata). Täyttö on osittain routivaa, ja sen tiiveys vaihtelee erittäin löyhästä tiiviiseen. Täytön alla on siltistä hiekkaa ja hiekkaista silttiä. Aivan maatuen takana suunnitellun tuen T5 kohdalla pehmeän siltin kerrospaksuus on noin 2 m. Alimpana on tiivistä moreenia. Kallionpinta on nykyisen maatuen vieressä tasolla +56,9...+58,1 m. Sillan pohjoispäässä tehdyt puristinheijarikairaukset ovat päättyneet kiveen, lohkareseen tai kallioon tasolla +59,9...+66,2 m. Pohjavedenpinnan taso ratapenkereen luiskan juureen asennetusta pohjavesiputkesta on havaittu olevan tasolla +62,9 m (mitattu 31.10.2012).

Pohjamaassa tai ratapenkereen täytössä ei ole havaittu savisia kerroksia, jotka voivat sisältää muun muassa runsaasti sulfideja tai klorideja. Korrosio-ominaisuuksia ei ole määritetty maanäytteistä. Maalajimäärityksen perusteella pohjamaa ja täytöt voidaan luokitella ei-aggressiivisiksi ja olosuhteet tavanomaisiksi. Alueen maaperä koostuu pohjamoreenista sekä siltistä ja savesta. Pohjoispäässä 1–2 metriä silttiä.

Hankkeen vaikutusalueella ei ole pohjavesiesiintymiä eikä vedenottoja.

Vesistön tila

Valuma-alue

Siltapaikka sijoittuu Pyhäjoen alaosan alueelle. Pyhäjärvestä Pyhäjoki virtaa kaakko-luodesuunnassa Perämereen. Siltapaikka sijoittuu Oulaistenkosken alueelle, Oulaisten kaupunkiin. Oulaistenkosken pituus on 1 050 m ja putoamiskorkeus 7 m. Koski on kalastajien suosiossa. Siltapaikasta 10 km alavirtaan sijaitsee Vääräkoski, joka on myös kalastajien suosiossa.

Pyhäjoki alkaa Pyhäjärven kaupungin alueella sijaitsevasta Pyhäjärvestä, jonka korkeus merenpinnasta on 139 m. Pääuoman pituus on 160 km ja korkeusero 140 m. Pyhäjoki on yksi Suomen päävesistöalueista. Se on jaettu 9:n jakovaiheen vesistöalueeseen. Siltapaikka sijoittuu Pyhäjoen alaosan alueelle. Pyhäjoki kuuluu Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueeseen. Pyhäjoen vesistöalue (54) sijaitsee seitsemän kunnan alueella.

Vesistöalue on laaja. Valuma-alueen pinta-ala on 3 724 km² ja järvisuus 5,2 %. Vähäjärvisyyden vuoksi virtaamavaihtelut voivat olla suuria. Virtaamavaihteluita säädellään vesistöalueen suurimman järven, Pyhäjärven, säännöstelyllä. Pyhäjärvi muodostaa yksin 67 % vesistöalueen järvien kokonaispinta-alasta. Pyhäjoen suurimmat sivujoet ovat Kärsämäenjoki ja Piipsanjoki. Pienempiä sivu-uomia ovat Mäyränoja, Pirnesoja, Vaikonoja ja Tähjänjoki. Ratasillan kohdalla valuma-alue on 2 942 km² ja järvisuus 7,6 %.

Valuma-alueen pinta-alasta on metsämaata 54 %, soita 28 % ja peltoa 12 %. Suoalasta korpia on lähes 70 %. Metsämaasta on puolet sekametsää ja kolmasosa lehtimetsää. Havupuulajeista valtalajina on kuusi.

Vedenkorkeudet ja virtaamat

Pyhäjoen vesistöalueella on jatkuva vedenkorkeuden ja virtaaman havaintoasema Tolpankoskessa. Tolpankosken vesistöalueen koko on 3 408 km² ja järvisyys 5,2 %. Tolpankoski sijaitsee Oulaisten alueen alapuolella, noin 25 km päässä jokisuulta.

Pyhäjoen korkein havaittu vedenkorkeus siltapaikalla on arvioitu olevan $N_{60} + 64,70$ m. Vuosien 1984–2000 keskivedenkorkeus (MW) on ollut Tolpankosken havaintoasemalla $N_{60} + 28,96$ m.

Vähäjärvisyyden vuoksi virtaamavaihtelut voivat olla suuria. Virtaamavaihteluita säädellään vesistöalueen suurimman järven, Pyhäjärven, säännöstelyllä. Myös tulvimisherkkyys on Pyhäjoessa suuri. Virtaamat ovat korkeimmillaan keväisin lumensulamisen seurauksena. Pyhäjoen korkeusvaihtelut lisäävät virtaamisnopeuksia.

Rautateiden silta-aukot mitoitetaan ylivirtaamalla $HQ_{1/100}$ (tai $HQ_{1/250}$), jotta suurten tulvien aikana liikenneyhteydet eivät katkea ratarakenteiden murtumisen takia.

Pyhäjoen arvioidut virtaamat ovat rautatiesillan kohdalla $HQ_{1/20} = 350$ m³/s, $HQ_{1/50} = 404$ m³/s, $HQ_{1/100} = 444$ m³/s ja $MQ = 25,9$ m³/s. Vuosien 1984–2000 keskivirtaama (MQ) on ollut Tolpankosken havaintoasemalla 30 m³/s.

Vesistön säännöstely

Pyhäjoen virtaamavaihteluita säännöstellään vesistön suurimman järven, eli Pyhäjärven säännöstelyllä. Pyhäjärven kokonaispinta-ala on 121,8 km². Pyhäjoen keski- ja yläosan vesistöjärjestelyt on toteutettu 1950-luvun lopussa ja 1960-luvun alussa, jolloin suoritettiin Pyhäjärven ja Haapajärven säännöstely sekä Kärsämäenjoen, Viirelänojan ja Piipsanojan perkaus. Pyhäjoen yläosalle on rakennettu kolme voimalaitosta (Venetpalo, Vesikoski ja Kalliokoski). Lisäksi joen keskiosalla Haapajärven alapuolella on Haapakosken voimalaitos.

Pyhäjoen vesistöä säännöstellään vesioikeudellisten lupien perusteella. Pyhäjoen vesistössä Haapajärven säännöstelyluvan haltija on Haapajärven järjestely-yhtiö, joka on siirtänyt säännöstelyn hoidon Revon Sähkö Oy:lle sähköyhtiön ja järjestely-yhtiön välisellä sopimuksella (nykyään Vattenfall Oy). Haapakosken voimalaitoksen omistaa nykyään Kanteleen Voima, joka on edelleen siirtänyt säännöstelyn Empower Oy:lle. Pyhäjärven säännöstelyluvan haltija on valtio, jota edustaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Pyhäjärven säännöstelypadon käytännön ohjauksen hoitaa Vattenfall Oy. ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista ja huolehtii valtion säännöstelystä itse yhteistyössä alueen voimayhtiöiden kanssa.

Alueen voimayhtiöt tarkkailevat säännösteltyjen järvien vedenkorkeuksia ja säättävät voimalaitosten juoksuksia lupaehtojen mukaisesti.

Vedenlaatu

Pyhäjoen vesistöalueella sijaitsee seitsemän kunnan jätevedenpuhdistamot sekä kaksi pienempää puhdistamo. Pyhäjoen vesistöalueella on elintarviketeollisuutta sekä turvevoimalaitos ja kaivosteollisuutta. Alueella on myös neljä toiminnassa olevaa kaatopaikkaa. Maatalous on selvästi suurin fosfori- ja typpikuormituksen lähde.

Pyhäjoen alaosalla vesi on ravinteisuudeltaan varsin rehevää. Joen yläosalla vesi on lievästi rehevää. Pyhäjoen vesi on humuspitoista ja väriltään ruskeaa. Joen alaosalla vesi on lievästi hapanta. Tulvavirtaamien aikana happamuus lisääntyy.

Pyhäjoen ala- ja keskiosalla rannikolta Kärsämäenjoen laskukohtaan saakka ekologinen tila on tyydyttävä. Pyhäjoen yläosa Kärsämäenjoen yläpuolella on nimetty voimakkaasti muutetuksi vesimuodostumaksi, jossa ekologinen tila arvioidaan suhteutettuna parhaaseen saavutettavissa olevaan tilaan. Pyhäjoen yläosalla ekologinen tila on huono. Pyhäjoen sivu-uomista Piipsanjoen ekologinen tila on tyydyttävä ja Kärsämäenjoen välttävä.

Korroosiotutkimuksessa Pyhäjoen veden pH:ksi määritettiin 7,4. Sähkönjohtokyky oli 82 $\mu\text{S}/\text{cm}$. Siltapaikalta joesta otetun vesinäytteen kokonaisrikkimäärä oli 4,5 mg/l ja kloridimäärä 3,2 mg/l. Sähkönjohtokyky oli 82 mS/m, alkaliteetti 0,21 mmol/l ja liuenneen hapen määrä 10,7 mg/l. Vaikka sähkönjohtokyky ja hapen määrä ovat koholla paalutusohjeessa esitettyihin raja-arvoihin nähden, voidaan kuitenkin muiden ominaisuuksien perusteella korroosio-olosuhteet luokitella tavanomaisiksi.

Vuonna 2011 Pyhäjoella toteutettiin intensiivistä ja vuosittaista alueellista vesistötarkkailua sekä joitain yksittäisiä uusien turvetuotantoalueiden kuntoonpanoon liittyviä vesistötarkkailuja. Happitilanne Pyhäjoessa oli hyvä. Kiintoainepitoisuuden ajallinen vaihtelu oli melko suurta. Enimmillään vedessä mitattiin kiintoainetta keväällä Pyhäjoen yläosalla 26 mg/l ja keskiosalla 49 mg/l. Pyhäjoen alaosalla sen sijaan mitattiin marraskuussa poikkeuksellisen korkea pitoisuus 65 mg/l. Myös vuoden keskimääräiset pitoisuudet kasvoivat pääuomassa alajuoksua kohden. Ympäristöhallinnon näytteistä kiintoainemääritys on tehty erityyppisellä suodattimella, jolloin tulokseen tulee mukaan enemmän hienoa kiintoainesta, mikä selittää osittain jokisuun keskimäärin korkeampia kiintoainepitoisuuksia. Piipsanjoen kiintoainepitoisuudet olivat pääosan vuotta samaa tasoa kuin pääuomassa, mutta ajallinen vaihtelu oli siellä selvästi vähäisempää ja myös kiintoainepitoisuuden vuosikeskiarvo oli pääuomaa alhaisempi.

Kalasto ja kalastus

Pyhäjoen kalastoon kuuluvat ainakin ahven, ankerias, harjus, hauki, kiiski, kivenuoliainen, kivisimppu, kolmipiikki, kuore, lahna, lohi, made, mutu, ruutana, salakka, seipi, siika, särki, säyne ja taimen. Pyhäjoen alkuperäisiin vaelluskaloihin kuuluivat lohi, meritaimen, vaellussiika ja harjus. Pyhä-

joki on edelleen merkittävä nahkiaisjoki. Se on ollut eräs maamme parhaita rapujoista, ja yläjuoksulla on ainakin vielä 1970-luvulla tavattu jokihelmisimpukkaa.

Pyhäjoki oli mukana Itämeren kalastuskomission ohjelmassa (SAP, Salmon Action Plan), jonka tavoitteena oli saavuttaa Itämeren entisissä ja nykyisissä lohijoissa puolet arvioituista luontaisesta poikastuotannosta vuoteen 2010 mennessä. Ohjelman tavoitteen saavuttamiseksi Pyhäjokeen aloitettiin lohi-istutukset vuonna 1997. Suurimmat istutukset tapahtuivat vuosina 1997–2002.

Pyhäjoen tärkeimpiin kalastuskohteisiin istutetaan välille Kärämäen Pappilankoski–Merijärven Pyhäkoski vuosittain 2 000–3 000 kg pyyntikokoista kirjolohta ja taimenta. Taimenen osuus noin 1/3 istukkaista. Runsaimmat istutukset kohdennetaan jokavuotiseen Pyhäjoen kalastuskauden avaukseen, joka toteutetaan optimi vesitilanne huomioiden yleensä touko-kesäkuun vaihteessa. Joen luontaista harjuskantaa tuetaan vuosittain harjuksen poikasistutuksilla (10 000 kpl/v).

Pyhäjoen kunnostuksessa on ensisijaisena tarkoituksena ollut virtakutuisien vaelluskalojen lisääntymis- ja poikasalueiden kunnostaminen ja koskien monimuotoisuuden palauttaminen. Kalojen vaeltamista on helpotettu rakentamalla kalaportaita. Tutkimukset ovat osoittaneet, että Pyhäjoella on huomattavaa kalataloudellista arvoa, ja se on suurimpia jäljellä olevista Perämeren alueen potentiaalisista lohi- ja meritaimenjoista.

Alueen kalastajille kohdistetun kalastus- ja kehittämiskyselyn vastauksissa vesistöhaitoista ongelmallisimmaksi koetaan pohjan liettyminen, sameus- ja värihaitat, veden korkeuden vaihtelut sekä haju- ja makuhaitat.

Suunnittelualueella Oulaisten kalastusalueella suosittummat kalapaikat ovat siltojen välissä Ravustajan puiston kohdalla. Koskessa on harjusta, taimenta ja kosken alaosalta on saatu joen suurimmat lohet.

Oulaistenkosken pituus on 1 050 m ja pudotuskorkeus 7 m. Oulaistenkoski virtaa aivan pääkadun vieressä, lähellä kaikkia palveluja. Rannat ovat kauttaaltaan puistoa ja kalastajat pääsevät vapaasti liikkumaan molemmin puolen jokea. Oulaistenkoski on Pohjois-Suomen ensimmäinen koskikohte, joka on kalataloudellisesti kunnostettu (vuonna 1990). Koski on erittäin kivinen, siinä on syvänteitä, voimakkaita virtauksia, suuria yksittäiskiviä sekä matalampia hidasvirtaisia alueita, jotka tekevät koskesta monipuolisen kalastuskohteen. Koskessa viihtyy monenkokoiset kalat ja eri lajit. Koski on ehdottomasti Pyhäjoen yksi monipuolisimmista kalastuskohteista. Kosken alapuolelta on saatu useimmat ja suurimmat (lohi 22 kg vuonna 1998) jokeen nousseet vaelluskalat.

Pyhäjoen alajuoksulla ei ole patojen muodostamia vaellusesteitä ja siksi tämä noin 90 km pituinen jokiosuus on vaelluskalojen lisääntymis- ja poikastuotantoaluetta. Koskia tällä osuudella on joen kokonaispinta-alasta 98 ha ja nivoja 35 ha.

Alueen muu vesistö rakentaminen

Siltapaikalla ei ole vesistökaapeleita.

Yläjuoksultaan Pyhäjoki on säännöstelty ja voimatalouden käyttöön valjastettu jokivesistö, jossa on neljä voimalaitospatoa: Haapakoski, Venetpalo, Kalliokoski ja Vesikoski. Lisäksi Pyhäjoella on yksi vesivoimala. Voimalaitosten tehokas käyttö edellyttää veden virtaaman säännöstelyä, joka aiheuttaa vedenkorkeuden nopeita vaihteluita. Säännöstely sekä valuma-alueen laajat metsä- ja suo-ojitukset ovat lisänneet vesistön äärevöitymistä; voimakkaita lyhytkestoisia kevättulvia ja kesäisin ja talvisin pitkiä alivirtaamakausia. Joen alajuoksu on virtausoloiltaan luonnontilaista. Hankealueelta lähimmälle voimalaitokselle Haapakoskelle on 26 km.

Patoturvallisuuslain alaisia patoja on Pyhäjoen vesistöalueella yhteensä 4. Näistä P-patoja on 0, N-patoja 3 ja O-patoja 1. Lisäksi luokittelemattomia patoja on patorekisteriin tallennettu kaikkiaan 43. Luokittelemattomissa ovat mukana muun muassa pohjapadot. Selvitykset Haapajärven säännöstelypadon osalta patoturvallisuuslain alaiseksi padoksi ovat käynnissä. Haapakosken voimalaitoksen yläkanavan joen puolella on lisäksi maapato, joka ei kuulu patoturvallisuustarkkailun piiriin.

Alueella ei ole tällä hetkellä käynnissä muita vesistö rakentamishankkeita.

Vesi- ja ranta-alueiden käyttö

Pyhäjoki on koskista ja kivikkoista eikä ole vesiliikennekäytössä.

Pyhäjoessa on paljon koskia, jotka tarjoavat hyvät puitteet retkeily- ja virkistyskäyttöön. Jokivarren asukkaiden arvo- ja asenneselvityksen mukaan Pyhäjoen vesistön merkittävimpänä käyttömuotona pidetään kotitarve- ja virkistyskalastusta. Tärkeitä käyttömuotoja ovat myös asuminen rannalla, luonnon- ja maisemansuojelu sekä uinti.

Perustan Pyhäjoen virkistyskäytön kehittämiseksi on luonut vapaan jokiosuuden kosket suojeleva koskiensuojelulaki, joka mahdollisti merkittävän kalataloudellisen kunnostusohjelman toteuttamisen. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus toteutti kunnostuksen vapaalla jokiosuudella 31 koskessa, joiden pinta-ala on 23 ha. Tavoitteena on ollut koskien ja koko vesistön monimuotoisuuden lisääminen, kalan, erityisesti vaelluskalojen kulun ja lisääntymisen turvaaminen sekä joen kalataloudellisen virkistyskäytön arvon kohottaminen.

Lähin uimaranta sijaitsee Ravustajanpuistossa ratasillasta 600 m ylävirran suuntaan.

Lähimmät rakennukset sijaitsevat noin 50–60 metrin päässä sillasta ylä- ja alavirransuuntaan.

Suoritettavat toimenpiteet ja rakenteiden tekninen kuvaus

Purettava silta

Nykyinen ratasilta on vuonna 1940 rakennettu (maa- ja välituet on rakennettu vuonna 1886) 3-aukkoisen teräksinen levypalkkisilta, jonka jännemittat ovat 24+24+24. Rata kulkee pituuskannattimien ja poikkikannattimien välissä pääkannattimien sisäpuolella. Silta on rakennettu käyttäen niittiliitoksia. Sillan tukilinjat ovat kohtisuorassa rataa vastaan. Kaide-etäisyys levypalkin ylälaipan sisäreunaan on raiteen molemmin puolin 2,32 m, joka on pääraiteen ATU:n sisäpuolella. Silta on perustettu kivisten tukien välityksellä kallion/ kantavan maan varaan.

Nykyisessä sillassa oli rikkiäisiä niittejä yhteensä neljässä liitoksessa. Lisäksi yksi liitos oli liikkuva. Sillan tausta on silmämääräisesti arvioituna painunut ja on hankala kunnossapidettävä muun muassa suojakiskon takia. Pääosin rikkoutuneet niitit olivat sekundääripalkin läpi menevät niitit, vain yhdessä liitoksessa poikkipalkin läpi olevissa niiteissä löydettiin 3 rikkiäistä niittiä. Rikkoutuneet niitit paikattiin, mutta korjaukset ovat vain väliaikaisia. Nykyisellään sillalle ei voida sallia junia, joiden akselipaino on 25 tonnia eikä nopeuksia voida nostaa. Sillan päärakennososat ovat osittain päistään rajusti ruostuneet. Paikoitellen pohjamaali ja ruoste ovat pinnassa. Myös liitososia on paikallisesti syöpyneinä. Sillan vauriot johtuvat ikääntymisestä eivätkä mekaanisesta rasituksesta.

Junien nopeuden ja akselipainon kasvattaminen edellyttävät uuden sillan rakentamista, sillä nykyinen silta on huonokuntoinen ja sen rakenne ei salli nopeuden eikä akselipainon nostoa.

Uuden sillan rakenne ja päämitat

Uusi korvaava silta on tyypiltään 4-aukkoinen jännitetty betoninen jatkuva ulokepalkkisilta, jonka jännemittat ovat 1+18+24+24+18+1 ja kokonaispituus 91,4 m. Sillan vapaa-aukkojen yhteenlaskettu leveys on noin 69 m ja rakennekorkeus noin Kv-2,1 m. Sillan kannen alapinta on vähintään tasolla $N_{60} + 66,20$ m. Vapaa alikulkukorkeus on vähintään 1,5 m ylavedenkorkeudesta ($N_{60} + 67,70$ m) mitattuna. Sillan ulkonäköön liittyvissä asioissa on kuultu Oulaisten kaupungin edustajia.

Rakentamisvaiheet

Sillan päätytuet perustetaan kallioon porattaville porapaaluille Ø400. Välituet perustetaan kallionvaraisesti, poistamalla anturoiden alta moreeni-/sora-/hiekkakerros. Sillan tulopenkereet vahvistetaan maatukien taakse rakennettavilla paalulaatoilla. Uuden sillan myötä vanha ratasilta puretaan.

Päätytuet rakennetaan apusillan alla nykyisten maatukien takana. Päätytukien rakentamista varten tehdään tuettu kaivanto apusillan alle. Koska nykyinen maatuki (kiviperustus) on hyvin lähellä kaivannon tukiseinää, on

vaarana, että pontti lyötäessä törmää kiviperustukseen. Tällöin pontin alapää jää liian ylös, eikä riittävää kapasiteettia saavuteta.

Maatuen puoleinen tukiseinä voidaan toteuttaa myös porapaaluseinänä, jolloin kontakti kiviladontaperustukseen on parempi. Maatuen nykyisen perustuksen ulottuma penkereeseen on varmistettava pohjatutkimuksilla ennen kaivannon rakennussuunnittelua. Kallionpinnan taso varmistetaan porakonekairauksilla tukiseinän mitoitusta varten.

Välituet rakennetaan nykyisen sillan alla. Päälysrakenne rakennetaan nykyisen sillan vieressä ja siirretään paikoilleen totaaliliikennekatkon aikana. Saman liikennekatkon aikana puretaan nykyinen päälysrakenne ja nykyisten tukien yläosat. Ennen uuden siltakannen siirtoa olemassa olevan sillan teräksinen kansirakenne siirretään sivuun tukitelineille. Vanhan sillan maa- ja välitukirakenteet puretaan tarvittavilta osin yläosastaan uuden siltakannen siirron tieltä. Kun uusi silta on paikoillaan ja liikenteellä, puretaan vanhat maa- ja välitukirakenteet pois. Sivuuun siirretty teräksinen kansirakenne puretaan ja kuljetetaan pois.

Sillan valutelineet ja siirtoradat sekä mahdollinen työsilta perustetaan poratai putkipaaluille. Paalulaatat rakennetaan katkon aikana. Paalut lyödään ennen laattojen asennusta. Laatat ovat elementtilaattoja.

Rakentamisessa otetaan huomioon jäiden lähdön vaikutus rakentamistyöhön.

Purkamiseen ja rakentamiseen kuluva kokonaisaika on arviolta noin 15 kk.

Hanketta varten tarvittavat alueet

Siltapaikka sijaitsee Oulaisten Koskitilan (563-402-52-0) vesialueella. Suomen valtio / Liikennevirasto omistaa purettavan ja rakennettavan sillan.

Hakija on pyytänyt pysyvää käyttöoikeutta uusien siltarakenteiden sijoittamiseen Oulaisten koskitilan vesialueelle (563-402-52-0). Lisäksi hakija on pyytänyt työnaikaista käyttöoikeutta samaan vesialueeseen sillan länsi- ja itäpuolelle rakennustöiden suorittamista varten.

Hankkeen vaikutukset

Vaikutukset maisemaan ja luonnonoloihin

Vanha silta korvataan nykyisen sillan paikalle rakennettavalla uudella sillalla, joten hankkeella ei ole vaikutusta maisemaan. Rakennustöiden aikaiset vaikutukset maisemaan ovat lyhytkestoisia.

Mikäli rakennus- ja purkutyöt toteutetaan lintujen pesimisaikana, voi rakentamisesta olla väliaikaista meluhaittaa pesiville linnuille. Meluvaikutus on kuitenkin väliaikainen, eikä rakentamisella ole vaikutusta lintujen esiintymiseen alueella pitkällä aikavälillä.

Vaikutukset vesialueeseen

Suunniteltu ratasillan rakentaminen ei loukkaa yksityistä eikä yleistä etua. Sillan rakentaminen ei aiheuta pysyvää haittaa vesistölle eikä rajoita kalastusta siltapaikan lähietäisyyden ulkopuolella. Koskiosuudella ei harjoiteta veneilyä.

Vaikutukset vedenlaatuun

Rakentamishanke suunnitellaan ja toteutetaan siten, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ympäristölle. Vesistön säännöstely ja jäiden lähdön vaikutukset otetaan huomioon kaikessa rakentamisessa.

Vesistörakentaminen aiheuttaa tyypillisesti kiintoainekuormitusta ympäröivällä vesistöalueella. Sillan rakentamis- ja purkutöissä on työvaiheita, jotka nostavat kiintoainetta ja ravinteita pohjan pehmeistä sedimenteistä vesifaasiin. Kiintoaineen sekoittuminen ylempiin vesikerrokseen saattaa aiheuttaa vedessä samentumista ja kiintoainepitoisuuden kasvua. Lisäksi pohjasedimenttiin mahdollisesti sitoutunut fosfori saattaa irrotessaan nostaa fosforipitoisuutta ylempissä vesikerroksissa ja alemmissa vesistöosissa.

Valmistelevien töiden osalta kiintoainesta voi päästä liikkeelle työsillan ja mahdollisten patorakenteiden sekä telineiden rakentamisen yhteydessä. Uuden sillan rakennusvaiheessa (sillan välitukien rakentaminen ja siirtoratojen teko) ja vanhan sillan purkuvaiheessa (vanhojen välitukien purkaminen, kansirakenteen paloittelu ja poiskuljettaminen sekä työsilltojen, patorakenteiden, siirtoratojen ja telineiden purkaminen) voi myös aiheutua ajoittaista vesistön samentumista kiintoaineen liikkeelle lähdön myötä.

Siltatyön vaikutukset rajoittuvat rakentamiseen, eivätkä vaikutukset ole pysyviä.

Vaikutukset kalastoon ja kalastukseen

Suunnitellun sillan rakentamisen aiheuttama melu sekä veden satunnainen samentuminen saattavat aiheuttavat tilapäistä haittaa kalastolle muun muassa karkottamalla kaloja työkohteen läheisyydestä. Vaikutukset ovat kuitenkin vain rakentamisen aikaisia ja kohdistuvat sillan välittömään läheisyyteen.

Pyhäjoen valuma-alueella on joen virtaamaa tasaavia järviältäaita vähän. Siksi hetkelliset kuormitukset näkyvät välittömästi alajuoksun jokiosuudella. Vedenlaadun lyhytkestoisellakin heikkenemisellä on välitön vaikutus kalaja rapukantoihin, sillä niille ääriarvot ovat merkittävämpiä kuin veden keskimääräinen laatu.

Ratasillan ja työmaan lähetyvillä kalastus ei ole töiden aikana mahdollista.

Vaikutukset vesistön ja rannan käyttöön

Siltatyöt saattavat rajoittaa alueen virkistyskäyttöä siltapaikan välittömässä läheisyydessä rakentamisen aikana lisäämällä lähiympäristön melua. Silta-työn vaikutukset rajoittuvat rakentamiseen ja vaikutukset eivät ole pysyviä.

Sillan perustamistöiden yhteydessä rakennettavat telineet estävät vesi-alueen käytön ja sillan alittamisen töiden aikana.

Lähin uimaranta Ravustajan puistossa sijaitsee hankealueesta noin 600 m päässä ylävirran suuntaan, joten rakentamisella ei ole vaikutuksia uimarannan käyttöön.

Sillan korkeusaseman suunnittelussa on otettu huomioon jään liikkuminen.

Arvio hankkeen vaikutuksista Oulujoen–Iijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa esitettyihin vesien tilatavoitteisiin

Oulujoen–Iijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelma on laadittu vuosille 2010–2015. Tavoitteena on, että vesien tilan heikkeneminen estetään ja vuoteen 2015 mennessä saavutetaan vähintään hyvä tila. Keinotekoisilla ja voimakkaasti muutetuilla vesistöillä tavoite suhteutetaan parhaaseen saavutettavissa olevaan tilaan.

Toimenpideohjelmaan on kirjattu vesienhoitotoimenpiteitä, jotka koskevat muun muassa asutusta, teollisuutta ja muuta yritystoimintaa, turvetuotantoa, kalankasvatusta, turkiseläintuotantoa, maa-ainesten ottoa sekä maa- ja metsätaloutta. Esitetyt toimenpiteet vähentävät Kalajoen vesistöalueelle tulevaa ravinne- ja kiintoainekuormitusta, millä on vaikutusta vesien ekologiseen tilaan. Toimenpiteiden ansiosta Kalajoen fosforikuormituksen arvioidaan vähenevän, jolloin fosforipitoisuus Kalajoessa pienenee noin 25 %. Happamuuden vähenemisen osalta fosforipitoisuuden lasku ei vielä ole tavoitetilan kannalta riittävää. Fosforikuormituksen vähentymisen arvioidaan parantavan Kalajoen hydrologista tilaa, mutta morfologinen tila säilyy ennallaan. Vesien ekologisen luokan arvioidaan paranevan välttävästä tyydyttävään.

Pyhäjoen ratasillan uusimisen ei arvioida heikentävän vedenlaatua Pyhäjoessa. Hankkeesta voi kuitenkin aiheutua hetkellistä veden samentumista ja kiintoainepitoisuuden kasvua. Pohjasta irtoava kiintoaines kulkeutuu yleensä pohjan läheisessä vesikerroksessa ja sen arvioidaan laskeutuvan nopeasti ja samentumisen esiintyvän vain siltapaikan läheisyydessä. Silta-työn vaikutukset rajoittuvat rakentamiseen, eivätkä vaikutukset ole pysyviä.

Vesistöarakentamiselle on tyypillistä, että pohjan pehmeisiin sedimenttikerrokseen mahdollisesti sitoutunut fosfori saattaa rakentamisen yhteydessä vapautua ylempiin vesikerrokseen ja aiheuttaa näin lisäfosforikuormitusta vesistöön. Hankkeen ei kuitenkaan arvioida heikentävän mahdollisuuksia saavuttaa Oulujoen–Iijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa asetettuja tilatavoitteita.

Arvio hankkeen hyödyistä ja edunmenetyksistä

Hakija on katsonut, että uuden ratasillan rakentaminen ja vanhan sillan purkaminen eivät loukkaa yleistä tai yksityistä etua ja hankkeella saavutettavat hyödyt ovat huomattavat verrattuna niistä aiheutuviin edunmenetyksiin.

Uusi silta mahdollistaa radan kokonaiskapasiteetin huomattavan nousun. Sillan kohdalla voidaan ajaa raskaammilla junilla (suuremmalla akselipainoilla) ja suuremmilla nopeuksilla. Nopeusvaikutus heijastuu suoraan rataosan kapasiteetin nousuun. Samalle rataosalla mahtuu useampia junia vuorokauden aikana.

Vesistölle ei katsota aiheutuvan vahinkoa. Sillan aukko suurenee ja uoman poikkileikkaus uoman pohjallakin kasvaa. Nykyisen purettavan sillan yhteen laskettu vesistöaukko on noin 66 m. Vesistöaukko levenee uuden rakennettavan sillan myötä vähintään 69 metriin. Rakennusaikana tehtävä sillan kannen muotin tuentapaalutus on hyvin lyhytaikainen haitta, kun joessa ei ole puunuittoa tai muuta merkittävää kuljetustoimintaa.

Hankkeesta ei aiheudu sellaista haittaa tai vahinkoa, josta tulisi maksaa korvauksia. Lisäksi hankkeen positiiviset vaikutukset ovat huomattavat.

Hankkeen vaikutusten tarkkailu

Hakemuksen oheen on liitetty esitys vesistön tarkkailuohjelmaksi (hakemuksen liite 7). Tarkkailun tavoitteena on seurata rakentamisen aikaisia vaikutuksia vedenlaatuun Pyhäjoessa. Työvaiheiden aikaisia vesistövaikutuksia tarkkaillaan, koska rakennusvaiheet saattavat aiheuttaa veden samentumista ja kiintoainepitoisuuden kasvua.

Vesistörakentamisen vaikutuksia tarkkaillaan vesinäytteiden avulla. Vedenlaadun tarkkailua tehdään kolmesta pisteestä. Ensimmäinen näytepiste (Vt 86 silta) sijaitsee Pyhäjoen yläjuoksulla, ennen ratasiltaa valtatie 86 sillalla. Näytepiste edustaa veden tilaa ennen työmaata. Toinen näytepiste (Eteläranta) sijaitsee alajuoksulla ja edustaa veden tilaa työmaa-alueen jälkeen. Kolmas näytepiste (Sarvanniska) sijaitsee alajuoksulla Sarvanniskassa jätevedenpuhdistamon takana. Maantiesillan ja Sarvanniskan näytepisteet ovat yhteistarkkailuohjelmassa mukana olevia tarkkailupisteitä, joten niistä on aikaisemmilta vuosilta vertailuarvoja.

Vesinäytteet otetaan kerran ennen rakennusvaihetta, kolme kertaa rakentamisen aikana riippuen työaikatauluista sekä kerran rakentamisen päätyttyä. Ensimmäiset näytteet otetaan vähintään 2 viikkoa ennen töiden aloitusta ja viimeiset näytteet noin 2 viikkoa rakentamisen päätyttyä. Rakennusaikana näytteenotto etenee työvaiheiden mukaisesti.

Näytteistä analysoidaan sameus, kiintoainepitoisuus ja kokonaisfosforipitoisuus. Lisäksi jokaisella näytteenotokerralla mitataan veden lämpötila, näkösyvyys ja näytepisteen kokonaissyvyys.

HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSET

Hakemusta on täydennetty 29.5.2013 käyttöoikeushakemuksella, asianosaistiedoilla, arviolla hankkeen vaikutuksista Oulujoen–Iijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa asetettuihin vesien tilatavoitteisiin sekä hakemusasiakirjojen lisäkappaleilla.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Oulaisten kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 15.7.2013. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueelta, Kainuun ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselta, Oulaisten kaupungilta, Oulaisten kaupungin ympäristönsuojelu- ja kaavoitusviranomaisilta sekä Liikennevirastolta.

LAUSUNNOT

- 1) **Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on katsonut, että hakemuksen mukainen rakentaminen ei näyttäisi sanottavasti loukkaavan yleistä tai yksityistä etua. Suunniteltu silta-aukko on hakemuksen liitteenä 3 olevan ELY-keskuksen lausunnon mukainen. Hankkeesta voi ajoittain aiheutua lyhytaikaista ja paikallista veden samentumista. Lupa on myönnettävissä hakemuksen mukaisena. Esitettyyn vesistötarkkailusuunnitelmaan ei ole huomautettavaa.

Valmistelevista töistä ei näyttäisi aiheutuvan muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa. Olennaisilta osin otoidaan palauttaa ennalleen siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai luvan ehtoja muutetaan.

- 2) **Kainuun ELY-keskuksen kalatalousviranomainen** on todennut, että hankkeeseen sisältyy runsaasti vesialueelle sijoituvia rakentamis- ja purkutöitä. Liikkeelle lähtevä kiintoaines liettää alapuoleista aluetta ja haittaa kalastusta. Töistä aiheutuva melu voi myös karkottaa kaloja.

Pyhäjoki on kalastoltaan arvokas ja aktiivisessa kalastuskäytössä. Joen kalataloudellista merkitystä on kuvattu hyvin hakemuksen luvussa 4.4. Hakemuksessa olisi kuitenkin hankealueen suuren kalataloudellisen arvon ja odotettavissa olevien vedenlaatuvaikutusten vuoksi pitänyt esittää tarkempaa kalastotietoa Oulaistenkoskesta. Tietoja voidaan näiltä osin tarkentaa töitä edeltävällä tarkkailulla.

Kainuun ELY-keskus on katsonut, että lupa voidaan myöntää. Hankealueen kalasto on selvittävä ennen vesistöön vaikuttavien töiden aloittamista sähkökoekalastuksella Oulaistenkoskessa ratasillasta alavirtaan. Koekalastus on toistettava ensimmäisenä ja kolmantena töiden päättymistä seuraavana kesänä. Kalastolle ja kalastukselle aiheutuvan haitan kompensoimiseksi hakijan on maksettava kertaluonteinen 2 500 euron suuruinen kalatalousmaksu.

- 3) **Oulaisten kaupungin tekninen keskus / ympäristösihteeri** on ympäristönsuojeluviranomaisena vaatinut, että lupaehdoin tulee huolehtia siitä, että ratasillan uusimisen työvaiheista aiheutuvat ympäristöhaitat maaperään ja vesistöön jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Pyhäjoen pohjasedimentin tarpeeton sekoittaminen tulee minimoida työvaiheiden aikana ja vedenlaadun seuranta tulee toteuttaa vähintään hakemuksessa esitetystä laajuudesta. Tarkkailun tulokset tulee toimittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lisäksi myös Oulaisten kaupungin ympäristösihteerille, joka toimii nykyisin Pyhäjoen yhteistarkkailun yhteyshenkilönä. Mahdolliset työkoneiden öljy- ja polttoainevuotojen ympäristövahingot tulee estää mahdollisimman tehokkaasti varaamalla riittävästi ja riittävän helposti saataville öljyntorjuntavälineitä ja -materiaalia. Alueella mahdollisesti varastoitavat polttoainesäiliöt tulee sijoittaa tiiviille alustalle ja säiliöiden tulee olla kaksoisvaipallisia tai valuma-altaallisia ja lukittuja. Toiminnassa syntyvät jätteet ja vaaralliset jätteet (ongelmajätteet) tulee säännöllisesti toimittaa toimijoille, joilla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottoon ja kuljettamiseen. Minkäänlaisia kiinteitä tai nestemäisiä jätteitä ei saa joutua Pyhäjokeen. Työmaa-alue tulee merkitä riittävän hyvin, koska sillan perustamistöiden yhteydessä rakennettavat telineet estävät vesialueen virkistyskäytön ja sillan alittamisen töiden aikana. Lupaehdoin tulisi myös huolehtia, että työvaiheista aiheutuva melu ei muodosta kohtuutonta terveyshaittaa lähimillä asuinalueilla.
- 4) **Oulaisten kaupungin tekninen keskus / tekninen johtaja** on kaavoitusviranomaisena todennut, että purettava ja uusi rakennettava silta sijaitsevat kaupungin hyväksymässä asemakaavassa raitatiealueella. Uudesta sillasta ei tule kaavan muutostarpeita. Rakennusaikainen huoltoliikenne tulee ensisijaisesti pyrkiä hoitamaan joen eteläpuolelta ja radan länsipuolelta. Ns. kauppakoulun ja radan väliin voisi rakentaa huoltotieyhteyden sillalle. Vasta toissijaisena vaihtoehtona työmaaliikennettä voisi hoitaa joen pohjoispuolelta. Työmaaliikenne ei saa haitata tarpeettomasti Oulaistenkadun ja sen kevyen liikenteen väylien käyttöä ja liikennettä. Rakentaminen ja siihen liittyvä rakennusmateriaalin säilytys ja työmaatilat tulee hoitaa pohjoispuolen asemakaavan mukaisella rautatiealueella, jos kulkuyhteytenä on joen pohjoispuoli.
- 5) **Oulaisten kaupunki / kaupunginhallitus** on ilmoittanut, ettei kaupungilla ole huomautettavaa hakemuksen johdosta. Lupapäätöksessä tulee ottaa huomioon kaupungin ympäristösihteerin ja kaavoittajan lausunnot hankkeesta.

HAKIJAN SELITYS

Aluehallintovirasto on 16.7.2013 varannut hakijalle tilaisuuden antaa selityksen lausuntojen johdosta. Hakija ei ole antanut selitystä.

HAKIJAN TOIMITTAMA LISÄSELVITYS

Hakija on aluehallintovirastoon 8.10.2013 saapuneessa lisäselvityksessä todennut, että Pyhäjoen ratasillan rakentamisen aikataulu on tarkentunut siten, että rakentaminen tapahtuu vuosina 2015–2016. Valmistelevia töitä voidaan tehdä jo vuonna 2014. Valmisteluvalla on tarkoitus tehdä töitä, jotka sijoittuvat kokonaan rannan puolelle.

Oulaistenkoskessa on tehty sähkökoekalastus vuonna 2009. Tulokset on esitetty lisäselvityksen liitteessä 1. Uusi sähkökoekalastus on mahdollista tarvittaessa tehdä vuonna 2014 ennen rakennustöiden käynnistymistä.

Kaikkia käytettävissä olevia liikennekatkoja ei vielä ole tiedossa. Ei myöskään totaaliliikennekatkon tarkkaa ajankohtaa. Totaaliliikennekatkon pituus on niin pitkä, että se ajoittunee myös viikonloppuun ja yöaikaan. Liikennekatkojen aikana eniten melua aiheuttavat pontitus- ja paalutustyöt. Ne pyritään ajoittamaan päiväaikaan, mutta käytettävissä olevan rajoitetun työskentelyajan takia osa melua aiheuttavista töistä ajoittuu myös ilta- ja yöaikaan.

Sillan rakentamissuunnittelu tehdään vuosina 2013–2014. Rakentamissuunnittelun osana tehdään työvaihesuunnittelu, jossa tarkentuu myös työvaiheiden aikataulu ja kesto. Rakentamissuunnittelun aikana pidetään avoin yleisötilaisuus, josta tiedotetaan alueen asukkaille.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Liikennevirastolle luvan Pyhäjoen ratasillan rakentamiseen sekä vanhan ratasillan purkamiseen Oulaisten kaupungissa hakemuksen mukaisesti hakemukseen liitteenä 1 olevan kartan ”Pyhäjoen ratasilta 1510001221-002. Liite 1: Sijaintikartta” MK 1:5 000 osoittamassa paikassa.

Kalatalousvahinkojen ehkäisemiseksi määrätään kertakaikkinen kalatalousmaksu. Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu muuta vesilain mukaisesti toimenpitein estettävää, hyvitetävää tai korvattavaa edunmenetyksiä. Ennakoimattoman vahingon varalta annetaan jäljempää ilmenevä ohjaus.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Käyttöoikeutta koskeva ratkaisu

Liikennevirastolle myönnetään pysyvä käyttöoikeus Pyhäjoen uuden rata-sillan siltarakenteiden sijoittamiseen Oulaisten Koskitilan (563-402-52-0) vesialueelle Oulaisten kaupungissa. Lisäksi Liikennevirastolle myönnetään työnaikainen käyttöoikeus toimia ja sijoittaa sillan rakentamista varten tarvittavia väliaikaisia rakenteita ja rakennelmia samalle vesialueelle.

Pysyvän käyttöoikeuden ja työnaikaisen käyttöoikeuden alueet ilmenevät hakemuksen täydennyksen 27.5.2013 liitteenä 1 olevasta piirustuksesta "Ratahanke Seinäjoki–Oulu, Kalajoen ja Pyhäjoen ratasiltojen yleissuunnittelu. Pyhäjoen ratasilta, Oulainen. Alustava toteutuspiirustus. 31.1.2013" MK 1:250 ja 1:100.

Käyttöoikeudesta ei määrätä maksettavaksi korvausta eikä ilmoiteta kiinteistörekisterin pitäjälle.

Lupamääräykset

Rakenteet

- 1) Pyhäjoen ratasilta on rakennettava ja vanha ratasilta purettava hakemuksen liitteenä olevien piirustusten "Ratahanke Seinäjoki–Oulu, Kalajoen ja Pyhäjoen ratasiltojen yleissuunnittelu. Pyhäjoen ratasilta, Oulainen. Alustava pääpiirustus. 31.1.2013" MK 1:250, 1:100 ja 1:50, "Ratahanke Seinäjoki–Oulu, Kalajoen ja Pyhäjoen ratasiltojen yleissuunnittelu. Pyhäjoen ratasilta, Oulainen. Alustava toteutuspiirustus. 31.1.2013" MK 1:250 ja 1:100 ja "Ratahanke Seinäjoki–Oulu, Kalajoen ja Pyhäjoen ratasiltojen yleissuunnittelu. Pyhäjoen ratasilta KM 657+511, Oulainen, Pohjatutkimuskartta. 31.1.2013" MK 1:200 osoittamalla sekä hakemuksuunnitelmasta muutoin ilmenevällä tavalla.

Sillan alikulkukorkeus on merkittävä sillan rakenteisiin rajoitettua alikulkukorkeutta osoittavalla vesiliikennemerkillä.

- 2) Suunnitelmaan saadaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastualueen hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia vähäisiä muutoksia, joilla ei ole haitallista vaikutusta yleiseen tai yksityiseen etuun.

Töiden suorittaminen

- 3) Rakennus- ja purkutyöt on suoritettava sellaisilla työmenetelmillä ja siten, ettei niistä aiheudu sellaista veden samentumista tai muuta haitallista seurausta, joka kohtuullisin kustannuksin on vältettävissä. Luvan saajan on huolehdittava siitä, ettei työn aikana vesistön käyttöä vaikeuteta enempää, kuin tarkoitetun tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä.

Työalue on merkittävä siten, että siitä ei aiheudu vaaraa vesi- ja jääalueen käyttäjille myöskään töiden ollessa keskeytyneinä.

- 4) Rakennus- ja purkutyöt on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän pölyä, melua ja tärinää. Yli 50 dB melua aiheuttavat työvaiheet on pyrittävä mahdollisuuksien mukaan tekemään klo 07–22 välisenä aikana.

Kunnossapito

- 5) Luvan saaja on velvollinen pitämään siltarakenteet hakemussuunnitelman mukaisessa kunnossa.

Kalatalousmaksu sekä toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

- 6) Luvan saajan on maksettava Kainuun ELY-keskukselle 2 500 euron suuruinen kertakaikkinen kalatalousmaksu, joka on käytettävä kalastolle ja kalastukselle rakennus- ja purkutöistä aiheutuvien edunmenetysten ehkäisemiseksi hankkeen vaikutusalueella. Maksu on suoritettava ennen kuin työt aloitetaan.

Maksun käytöstä on kuultava hankkeen vaikutusalueella toimivia osakaskuntia ja muita kalastusoikeuden haltijoita.

- 7) Rakennustöiden päätyttyä työnaikaiset rakenteet, rakennelmat ja jätteet sekä ylimääräinen kaivumaa on poistettava vesistöistä ja sen rannoilta ja rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen kuntoon. Mahdolliset ylimääräiset kaivumassat on ajettava pois vesi- ja ranta-alueelta ja sijoitettava luvan saajan omistamalle alueelle tai muualle toisen omistamalle alueelle, johon on maanomistajan suostumus. Rakennuspaikat ja niiden ympäristöt on työn jäljiltä siistittävä ympäristöön sopeutuviksi.
- 8) Töiden aikana on huolehdittava siitä, ettei öljyjä tai muita vettä pilaavia aineita pääse vesistöön. Työkoneissa on mahdollisuuksien mukaan käytettävä kasvispohjaisia tai muita vettä pilaamattomia, luonnossa helposti hajoavia öljyjä. Työmaalle tulee varata riittävästi öljyntorjuntakalustoa. Mikäli alueella varastoidaan poltto- ja voiteluaineita, niiden säiliöt on sijoitettava riittävän suuriin tiiviisiin, katoksellisiin suoja-altaisiin, joiden kunto on ennen niiden käyttöön ottamista tarkastettava. Muutoinkin luvan saajan on noudatettava erityistä huolellisuutta näitä aineita käsiteltäessä ja varastoitaessa. Polttoainesäiliöiden sijoituspaikat tulee tehdä nesteitä pidättäviksi niin, että maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei synny.
- 9) Luvan saajan on töitä suorittaessaan huolehdittava siitä, ettei työalueella olevia toisten omistamia rakenteita tai laitteita vahingoiteta. Yksityisten omistamilla maa-alueilla kulkemiseen on oltava maanomistajien suostumus. Työstä aiheutuvat välittömästi ilmenevät edunmenetykset on viipymättä korvattava vahingonkärsijälle.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

- 10) Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä neljän vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin 10 vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Tarkkailut

- 11) Luvan saajan on nimettävä vastuuhenkilö, joka vastaa tämän päätöksen määräysten noudattamisesta. Henkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 12) Luvan saajan on pidettävä sillan rakennus- ja purkutöiden aikana työmaapäiväkirjaa, johon on merkittävä sääolosuhteet, vedenkorkeus, päivittäiset työskentelyajat ja -vaiheet sekä työmenetelmät, melua aiheuttavat työvaiheet, poikkeukset suunnitelmista sekä niiden syyt, sattuneet vahingot ja toimenpiteet niiden johdosta, toimintaa kohtaan tehdyt huomautukset sekä muut suoritetut toimenpiteet ja havainnot, joilla voi olla merkitystä töiden vaikutusten arvioinnissa.
- 13) Työmaapäiväkirja on säilytettävä viiden vuoden ajan ja se on pyydettyessä esitettävä valvoville viranomaisille.
- 14) Luvan saajan on selvitettävä hankkeen kalastovaikutuksia sähkökoekalastuksella Oulaistenkoskessa ratasillasta alavirtaan. Selvitys on tehtävä ensimmäisenä ja kolmantena töiden suorittamisen jälkeisenä kesänä. Kalaston selvittämistä koskeva suunnitelma on toimitettava hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista Kainuun ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi. Samalla on toimitettava Oulaistenkoskessa vuonna 2009 tehdyn sähkökoekalastuksen tulokset ELY-keskukselle. Selvitysten tulokset on toimitettava tiedoksi Kainuun ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle, Pyhäjokivarren kalastusalueelle sekä Oulaisten osakaskunnalle.
- 15) Luvan saajan on tarkkailtava vesistön vedenlaatua ennen töiden aloittamista, töiden suorittamisen aikana ja niiden jälkeen hakemuksen liitteenä 7 olevan tarkkailusuunnitelman ”Pyhäjoen ratasilta, Oulainen. Vesistö tarkkailusuunnitelma. 11.3.2013” mukaisesti.
- 16) Luvan saajan on viipymättä jokaisen näytteenottokerran jälkeen toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tulokset vedenlaadun tarkkailusta.
- 17) Rakennus- ja purkutöiden päätyttyä vedenlaadun tarkkailusta on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 18) Aluehallintovirasto voi tarvittaessa muuttaa ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus tarkentaa käyttö- ja vaikutustarkkailua.

Ilmoitukset

19) Toteuttamiseen ryhtymisestä on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueelle ja Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille hankealueen naapuritilojen omistajille, vesialueen osakaskunnalle ja Pyhäjokivarren kalastusalueelle.

20) Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Valmistumisilmoitukseen on liitettävä sillan sijaintia osoittava kartta ja mittoja osoittava piirustus.

Ohjaus ennakoimattoman edunmenetyksen varalta

Jos tässä päätöksessä tarkoitettu toimenpiteestä aiheutuu edunmenetystä, jota nyt ei ole ennakoitu, voidaan siitä vaatia korvausta erikseen siten kuin vesilain 13 luvun 8 §:ssä on säädetty.

Pääasiallisen perustelut

Hankkeesta aiheutuu vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 1) kohdassa tarkoitettua suurempi yleisen ja yksityisen edun loukkaus. Luvan myöntämisen edellytyksiä on näin ollen arvioitava sanotun pykälän 1 momentin 2) kohdassa tarkoitetun intressivertailun perusteella. Hankkeen hyödyt ja menetykset määrätään vesilain 3 luvun 6 ja 7 §:ssä säädetyllä tavalla.

Hakemuksessa tarkoitetun uuden ratasillan rakentaminen on tarpeen Seinäjoki–Oulu -rataosan palvelutason parantamiseksi ja uuden kaksoisraiteen rakentamiseksi Ylivieska–Oulu väliselle rataosuudelle. Ratahankkeen myötä raideliikenteen kokonaiskapasiteetti kasvaa huomattavasti, kun uudet kaksoisraiteet ja ratasilta mahdollistavat suuremmat liikennenopeudet ja -kuormat.

Hankkeesta vesistöissä aiheutuvat haitat ovat vähäisiä, työnaikaisia ja paikallisia. Sillan rakentamis- ja purkutöistä aiheutuu vähäistä samentumista siltapaikan läheisyydessä. Kalataloudelle aiheutuvien edunmenetysten ehkäisemiseksi annetaan kertakaikkinen kalatalousmaksuääräys. Ennalta arvioiden samentumishaitat ovat niin vähäisiä, että niistä ei aiheudu muuta vesilain mukaan korvattavaa tai toimenpitein hyvittävää tai estettävää edunmenetystä. Rakentamisen aikana aiheutuvien vesistövaikutusten ja hankkeen lopullisten kalataloudellisten vaikutusten selvittämiseksi annetaan kuitenkin tarkkailuvelvoitteet.

Siltapaikan välittömässä läheisyydessä on asutusta. Rakentamisesta aiheutuu työnaikaista melua, joka saattaa tietyissä eniten melua aiheuttavissa

sa työvaiheissa olla häiritsevää lähimmissä asutuissa kohteissa radan vieressä. Hankkeesta aiheutuu myös vähäistä ja sillan rakentamiselle tavanomaista pölyämistä ja tärinää. Työt on määrätty toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan siten, että niistä aiheutuvat melu-, pöly- ja tärinävaikutukset ovat mahdollisimmat vähäiset.

Siltapaikan kohdalla ei harjoiteta vesiliikennettä, koska joki on tällä kohdalla koskialuetta. Näin ollen rakennustyöt eivät aiheuta häiriötä vesiliikenteelle. Sillan rakenteet huomioon ottaen hankkeesta ei aiheudu haittaa kalankululle.

Hanke ei ole kaavoituksen vastainen tai merkittävästi vaikeuta kaavan laatimista.

Luvan saajalle on myönnetty oikeus hanketta varten tarvittaviin alueisiin.

Edellä rakentamisesta aiheutuvista vaikutuksista sanotun perusteella aluehallintovirasto toteaa, että rakentamisesta saatavan hyödyn ja sekä siitä koituvien menetysten raha-arvo on vaikeasti määritettävissä, mutta yleisesti kannalta katsottuna hyöty on huomattava siitä koituvaan menetykseen verrattuna.

Pyhäjoen ratasillan rakentaminen ei aiheuta vesistön ekologisen tilan huonontumista eikä vaikeuta Oulujoen–Iijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa asetettujen vesistön tilatavoitteiden saavuttamista.

Edellä sanotun perusteella luvan myöntämisedellytykset sillan rakentamiseen ja vanhan sillan purkamiseen täyttyvät.

Käyttöoikeutta koskevan ratkaisun perustelut

Rakentamisessa on kysymys vähäisestä rakennelmasta, jota varten käyttöoikeus voidaan myöntää vesilain 2 luvun 13 §:n 2 momentin 1) kohdan nojalla. Käyttöoikeuden vähäisyydestä ja alueen olosuhteista johtuen menetykset ja käyttörajoitukset eivät rajoita vesialueiden käyttöä niin, että niistä aiheutuisi näissä olosuhteissa taloudellisia menetyksiä. Lisäksi kun otetaan huomioon, että kysymys on jo olemassa olevan ratasillan uusimisesta ja suunnilleen entisensuuruisten rakenteiden sijoittamisesta alueelle, ei käyttöoikeuden myöntämisestä aiheudu korvattavia menetyksiä vesialueen omistajalle. Näin ollen käyttöoikeudesta ei määrätä korvausta.

Lupamääräysten perustelut

Luvassa on annettu tarpeelliset määräykset töiden suorittamisesta, työaikaisten haittojen ja edunmenetyksen minimoinnista sekä aloittamis- ja valmistumisilmoituksista.

Melua, pölyä ja tärinää koskeva lupamääräys (lupamääräys 4) on tarpeen haitallisten melu-, pöly- ja tärinävaikutusten ehkäisemiseksi. Melua aiheuttavia työvaiheita on totaaliliikennekatkon venymisen estämiseksi tarpeen tehdä myös yöaikaan ja viikonloppuisin. Totaaliliikennekatkon venymisestä

aiheutuisi enemmän haitallisia yhteiskunnallisia vaikutuksia kuin meluavien työvaiheiden tekeminen väliaikaisesti myös yöaikaan ja viikonloppuisin, minkä vuoksi aluehallintovirasto ei ole rajoittanut työaikaa kokonaan iltayö- ja viikonloppuaikojen ulkopuolelle. Hankkeen lähivaikutusalueen nykyiset olosuhteet (rataliikenteen melu) huomioon ottaen, ei ole kohtuutonta, että lähialueen asukkaat joutuvat sietämään väliaikaista ratasillan uusimisesta aiheutuvaa melua.

Kertakaikkinen kalatalousmaksu (lupamääräys 6) on määrätty kalatalousviranomaisen vaatimuksen mukaisesti kalataloudellisten edunmenetysten ehkäisemiseksi.

Tarkkailumääräykset (lupamääräykset 11–18) ovat tarpeen hankkeen vaikutusten selvittämiseksi. Hankkeen kalastovaikutusten selvittämiseksi luvan saaja on kalatalousviranomaisen vaatimuksen mukaisesti määrätty selvittämään hankealueen kalastoa sähkökoekalastuksin (lupamääräys 14). Poikkeuksena kalatalousviranomaisen vaatimukseen aluehallintovirasto on katsonut, että ensimmäistä sähkökoekalastusta ei ole tarpeen tehdä ennen vesistöön vaikuttavien töiden suorittamista, koska Oulaistenkosken kalastoa on selvitetty vuonna 2009 tehdyillä sähkökoekalastuksilla ja niistä on saatavissa riittävät vertailutiedot kalastovaikutusten selvittämiseksi.

Sovelletut säännökset

Vesilain 2 luku 7 §, 9 § 1 momentti ja 3 momentti, 13 § 2 momentti 1) kohta, 3 luku 4 § 1 momentti 2) kohta, 5 §, 8 §, 10 § 1 momentti, 11 § 1, 2 ja 4 momentti, 14 § 1, 2 ja 4 momentti, 18 § sekä 17 luku 5 § 4 momentti

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valmistelulupa

Aluehallintovirasto oikeuttaa Liikenneviraston ryhtymään hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuleamista.

Perustelut

Valmisteluluvan myöntäminen on tarpeen hankkeen toteuttamisaikataulun vuoksi. Valmistelevat toimenpiteet voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa. Luvan saaja on lisäksi ilmoittanut, että valmistelevia toimenpiteitä ei tehdä vesialueella, vaan ne sijoittuvat kokonaan rannan puolelle. Luvassa tarkoitettut työt ovat sellaisia, että niiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen määräyksiä muutetaan.

Sovelletut säännökset

Vesilain 3 luvun 16 ja 17 §

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

2) Kainuun ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen kalatalousmaksua koskeva vaatimus on otettu huomioon lupamääräyksestä 6 ilmenevästi ja kalaston selvittämistä koskeva vaatimus lupamääräyksestä 14 sekä niiden perusteluista ilmenevästi.

3) Oulaisten kaupungin teknisen keskuksen / ympäristösihteerin lausunnon osalta todetaan, että aluehallintovirasto on antanut tarpeelliset lupamääräykset hankkeen toteuttamiseksi ja hankkeen vaikutusten tarkkailemiseksi. Tarkkailutulokset on toimitettava valvontaviranomaisille. Töiden aloittamisesta ja valmistumisesta on ilmoitettava asianomaisille viranomaisille ja muille asianosaistahoille.

Melu-, pöly- ja värinäihaittojen ehkäisemiseksi lähimmissä asutuissa kohteissa on annettu lupamääräys (lupamääräys 4). Kalataloudellisten vahinkojen ehkäisemiseksi on luvan saaja määrätty suorittamaan kertakaikkinen kalatalousmaksu (lupamääräys 6). Roskien, jätteiden ja työalueen siistimisen osalta on annettu lupamääräys 7. Öljyjen ja polttoaineiden osalta on annettu lupamääräys 8.

Lupamääräysten mukaisesti toimittaessa hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu kalatalousmaksua lukuun ottamatta muita korvattavia edunmenetyksiä. Ennakoimattoman vahingon varalta on annettu ohjaus.

4) Oulaisten kaupungin teknisen keskuksen / teknisen johtajan lausunnossa on huomautettu työmaaliikenteestä. Tältä osin todetaan, että tällä päätöksellä ei ole myönnetty oikeuksia toisten omistamilla maa-alueilla kulkemiseen. Lupamääräyksen 9 mukaisesti toisten omistamilla maa-alueilla kulkemiseen on oltava maanomistajan suostumus.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätöksen yleinen täytäntöönpanokelpoisuus

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

Valmisteluluvan täytäntöönpanokelpoisuus

Valmistelulupaa koskeva päätös saadaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 2 190 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksu-
taulukon mukaan siltaa koskevan asian käsittelystä perittävä maksu on 2 190 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Oulaisten kaupunki

Oulaisten kaupungin kaavoitusviranomainen

Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen / Oulaisten kaupunki,
Tekninen keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Kainuun ELY-keskus, kalatalousviranomainen

Liikennevirasto / Sisävesiväylät -yksikkö, Lappeenrannan toimipiste

Suomen ympäristökeskus (sähköpostitse)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Oulaisten kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Hannu Puranen

Anna-Maria Juntunen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Hannu Puranen. Asian on esitellyt ympäristölakimies Anna-Maria Juntunen.

A-MJ/es

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muu-
tosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen
Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.

Valitusoikeus Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia
saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuoje-
lun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt,
asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja
muut yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valitusaika Valitusaika päättyy **18.11.2013**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä
Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa kos-
kevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat,
on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, säh-
köposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää
toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikai-
semmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys
asiamiehen toimivallasta
- jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)

Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon

**Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kir-
jaamoon.** Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä**
ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse,
telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitet-
tun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanot-
tolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-
ajan päättymistä.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 0295 017 500
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeuden-
käyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten
suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä
tapauksista, joissa maksua ei peritä.